

SYBA Sem IV

Q. P. Code: 52244

2/5/19

Time: 3 hours

Total Marks: 100

2.30-5.30

pages - 2

Note: 1. All questions are compulsory.

2. Figures to the right indicate full marks.

Q1. Attempt ANY TWO of the following: (20)

- A) Explain the demographic features of Maharashtra.
- B) What are the causes of regional imbalances in Maharashtra's development?
- C) Discuss the role of the government in reducing regional disparities.

Q2. Attempt ANY TWO of the following: (20)

- A) Explain the present status of Tribal region in Maharashtra.
- B) Examine the causes of deprivation in tribal community in Maharashtra.
- C) Discuss the measures suggested for the development of tribal areas.

Q3. Attempt ANY TWO of the following: (20)

- A) Explain the availability of water resources in Maharashtra.
- B) Write a note on rural and urban water supply in Maharashtra.
- C) Overview the irrigation development in Vidarbha Region.

Q4. Attempt ANY TWO of the following: (20)

- A) Analyze the Regional disparities in the health sector in Maharashtra.
- B) Discuss the recommendations and strategies for the removal of health disparities in Maharashtra.
- C) Comment on the road connectivity in Maharashtra.

Q5. Write notes on ANY TWO of the following: (20)

- A) Background of Maharashtra's Economy.
- B) Malnutrition among Tribal children in Maharashtra.
- C) Water policy of Government of Maharashtra.
- D) Health Care system in Maharashtra.

****

वेळ: ३ तास

एकूण गुण: १००

सूचना: (१) सर्व प्रश्न अनिवार्य आहेत.

(२) उजवीकडील अंक पूर्ण गुण दर्शवितात.

प्र १. कोणतेही दोन प्रश्न सोडवा:

(२०)

- अ) महाराष्ट्रातील लोकसंख्येची वैशिष्ट्ये स्पष्ट करा.
- ब) महाराष्ट्राच्या विकासामध्ये प्रादेशिक असमतोलाची कारणे काय आहेत?
- क) प्रादेशिक विषमता कमी करण्यामध्ये सरकारच्या भूमिकेची चर्चा करा.

प्र २. कोणतेही दोन प्रश्न सोडवा:

(२०)

- अ) महाराष्ट्रातील आदिवासी प्रदेशाची वर्तमान स्थिती स्पष्ट करा.
- ब) महाराष्ट्रातील आदिवासी समाज सुविधांपासून वंचित असण्याच्या कारणांचे परीक्षण करा.
- क) आदिवासी प्रदेशाच्या विकासासाठी सुचविलेल्या उपायांची चर्चा करा.

प्र ३. कोणतेही दोन प्रश्न सोडवा:

(२०)

- अ) महाराष्ट्रातील जलसंपत्तीची उपलब्धता स्पष्ट करा.
- ब) महाराष्ट्रातील ग्रामीण व शहरी भागातील पाणी पुरवठ्यावर टीप लिहा.
- क) विदर्भातील सिंचन विकासाचे अवलोकन करा.

प्र ४. कोणतेही दोन प्रश्न सोडवा:

(२०)

- अ) महाराष्ट्राच्या आरोग्य क्षेत्रातील प्रादेशिक तफावतींचे विश्लेषण करा.
- ब) आरोग्य क्षेत्रातील तफावती दूर करण्यासाठी केलेल्या शिफारशी व धोरणांची चर्चा करा.
- क) महाराष्ट्रातील रस्त्यांचे संपर्क जाळे यावर भाष्य करा.

प्र ५. टिपा लिहा (कोणतेही दोन):

(२०)

- अ) महाराष्ट्राच्या अर्थव्यवस्थेची पार्श्वभूमी.
- ब) महाराष्ट्रातील आदिवासी बालकांचे कुपोषण.
- क) महाराष्ट्र सरकारचे जल धोरण.
- ड) महाराष्ट्रातील आरोग्य देखभाल यंत्रणा.

*****